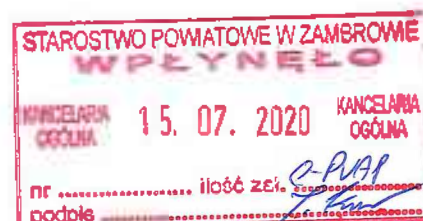

Białystok, 15 lipca 2020 r.

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

ZK-VII.431.8.1.2020.WL

**Pan
Władysław Ożlański
Starosta Zambrowski**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 224), art. 17 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony RP (Dz.U. z 2019, poz. 1541) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96, poz. 850) od dnia 16.06. do 30.06.2020 r. pracownicy Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Oddziału Ochrony Ludności i Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych:

- 1) Władysław Leńczuk, inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, na podstawie upoważnienia Nr 1: ZK-VII.431.8.1.2020 z dn. 8.06.2020 r. podpisanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego /WBiZK/ - Pana Bogusława Maksima;
 - 2) Andrzej Poniatowicz, inspektor wojewódzki, na podstawie upoważnienia Nr 2: Nr 1: ZK-VII.431.8.1.2020 z dn. 8.06.2020 r. podpisanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora WBiZK - Pana Bogusława Maksima
- przeprowadzili kontrolę w trybie zdalnym w Starostwie Powiatowym w Zambrowie, 18-300 Zambrów ul. Fabryczna 3.

Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

1. Planowanie i realizacja zadań obrony cywilnej:
 - a) wykonanie planowanych zamierzeń organizacyjnych i szkoleniowych oraz ich dokumentowanie,
 - b) aktualizacja powiatowego planu Obrony Cywilnej i planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych uwzględniając Wytoczne Szefa Obrony Cywilnej Województwa – Wojewody Podlaskiego z dn. 14 lutego 2012 r.

w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej powiatów i gmin oraz rozporządzenie Ministra Kultury z dn. 25.08.2004 r. w sprawie organizacji ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz.U. Nr 212, poz. 2153).

2. Stan zorganizowania powiatowych formacji OC: Powiatowego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania (POADA) oraz zespołu pobierania próbek (zpp), dokumentacja formacji, stan wyposażenia.
3. Sprawowanie nadzoru przez Szefa OC Powiatu nad realizacją zadań obrony cywilnej przez szefów obrony cywilnej gmin w zakresie:
 - a) planowania zadań cywilnej gmin,
 - b) tworzenia gminnych formacji obrony cywilnej,
 - c) opracowywania ocen stanu przygotowań obrony cywilnej,
 - d) prowadzenia i dokumentowania kontroli.

Okres objęty kontrolą: rok 2019 i 2020 do dnia kontroli.

Całość kontrolowanej problematyki kontrolujący oceniają pozytywnie mimo uchybień.

Starostą Powiatu Zambrowskiego jest Pan Władysław Ożlański (wybrany 23 listopada 2018 roku - uchwałą Nr I/3/18 Rady Powiatu Zambrowskiego z dn. 23.11.2018). Zgodnie z Regulaminem Starostwa Powiatowego w Zambrowie będącego załącznikiem do uchwały Nr 58/19 Zarządu Powiatu Zambrowskiego z dn.18 października 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Zambrowie zadania będące przedmiotem kontroli są realizowane przez Wydział Organizacyjny Starostwa. Naczelnikiem Wydziału jest Sekretarz Powiatu Pan Ireneusz Śleszyński. Zadania obrony cywilnej będące przedmiotem kontroli wykonuje inspektor Pani Danuta Karwowska.

Dowód - akta kontroli str. 1-13.

W wyniku przeprowadzonej kontroli na podstawie przekazanych kontrolerom e-mailowo oraz poprzez E-pułap skanów (kopii) dokumentów ustalono, że:

1. W odniesieniu do planowania i realizacji zadań obrony cywilnej:

Przedsięwzięcia organizacyjno-planistyczne i szkoleniowe realizowano na podstawie zatwierdzonych przez Starostę planów działania w dziedzinie obrony cywilnej w powiecie zambrowskim w 2019 roku (Nr OR.5551.1.2019 z dn. 15.01.2019 r.) i w 2020 roku (Nr OR.5551.3.2019 z dn. 17.12.2019 r.) – dokumenty uzgodniono z Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego PUW.

a) wykonanie zamierzeń organizacyjnych i szkoleniowych przez Starostwo.

Wykonanie w roku 2019

Zamierzenia organizacyjne:

- Opracowano i uzgodniono plany działania w zakresie obrony cywilnej wszystkich gmin powiatu zambrowskiego na 2019 r. oraz na rok 2020;
- Ustalono zadania do realizacji dla szefów obrony cywilnej gmin w zakresie obrony cywilnej na 2019 i 2020 rok.

Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarte są w pkt. 3 dot. nadzoru.

Zamierzenia szkoleniowe:

- Zgodnie z harmonogramem szkoleń (pkt 1.) przeprowadzono szkolenie z pracownikami ds. OC gmin w dn. 26.03.2019, na którym podsumowano rok 2018 oraz omówiono zadania do realizacji na rok 2019. Osobnym zagadnieniem było omówienie zadań do realizacji podczas ćwiczenia „Podlasie -19”. W szkoleniu wzięło udział 6 osób.
- Pkt. 2 harmonogramu szkoleń – w dniach: 21.03.2019, 27.06.2019, 12.09.2019 i 19.12.2019 roku uczestniczono w treningach systemu wykrywania i alarmowania woj. podlaskiego. W treningach wymiennie uczestniczyli członkowie Powiatowego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania w Zambrowie oraz członkowie drużyn wykrywania i alarmowania gmin powiatu zambrowskiego. Odpowiednio w treningach uczestniczyło: w marcu 12 osób; czerwcu 9 os.; wrześniu 12 os., i w grudniu 12 os.
- Pkt. 3. Harmonogramu szkoleń - w dniu 18.09.2019 r. zrealizowano spotkanie z realizatorami epizodu praktycznego w ramach „Podlasia-19”. Podczas spotkania omówiono: organizację i przebieg epizodu oraz zapoznano z zadaniami określonymi w zarządzeniu Nr 28/2019 Starosty Zambrowskiego z dnia 16 września 2019 roku w sprawie przyjęcia ewakuowanej ludności cywilnej w powiecie zambrowskim. W szkoleniu wzięło udział 9 osób szkolenie prowadził Starosta.
- Pkt. 4 harmonogramu szkoleń. Zadanie polegające na przekazaniu wiedzy pracownikom starostwa powiatowego w Zambrowie oraz mieszkańcom powiatu nt.: „Ostrzeganie ludności w oparciu o nowe rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych oraz komunikatów ostrzegawczych zrealizowano w następujący sposób. Przekazano poradniki „Jeśli nadejdzie kryzys” gminom powiatu zambrowskiego, w celu dalszej dystrybucji do placówek oświatowych, zakładów pracy i sołectw. Poradniki zawierają szczegółowe informacje w zakresie systemu alarmowania i ostrzegania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania ludności w sytuacji zagrożenia. Na tablicach ogłoszeń

Starostwa Powiatowego wyeksponowane zostały rodzaje alarmów i sygnałów ostrzegawczych oraz informacja nt. obowiązków ludności w przygotowaniu się do samoobrony.

- Pkt 1 harmonogramu ćwiczeń - Udział w wojewódzkim ćwiczeniu OC p.k. „Podlasie-19 nt. „Realizacja zadań OC w czasie podwyższania gotowości obronnej państwa”. Starostwo Powiatowe w Zambrowie zorganizowało praktyczne epizody „Ewakuacja III stopnia”. W dnia 3.10.2019 roku na terenie gminy Kołaki Kościelne /stacja kolejowa Czachy-Kołaki/. W elementach ewakuacyjnych ludności było zaangażowanych 23 osoby w tym 5 osób z drużyny do zadań ogólnych składających się z członków OSP Kołaki Kościelne, zespół medyczny, autobus do transportu ewakuowanych, oraz pojazdy specjalne - 4 samochody strażackie. W gm. Rutki do przeprowadzenia ewakuacji zaangażowano 22 osoby, głównie członków OSP w Rutkach Kossakach. Zaangażowano 2 samochody strażackie. Zaplanowane zadania w gminach zostały zrealizowane zgodnie z założeniami. Do udziału w epizodzie ewakuacji przeszkolono i zaangażowano odpowiednią ilość osób. Zgodnie z harmonogramem utrzymano łączność z organami na szczeblu gminnym, powiatowym i wojewódzkim.

W roku 2020 do dnia kontroli zrealizowano:

Zamierzenia organizacyjne:

- Zebrano zatwierdzone przez wszystkich szefów OC gmin oceny stanu przygotowań OC za rok 2019 (w formie elektronicznej na płytach CD) oraz wykonano ocenę stanu przygotowań OC w powiecie za rok 2019 w wymaganych terminach – ustalono w oparciu o skany pism z gmin przesyłających oceny do powiatu. Szczegółowy opis znajduje się w pkt. 3 lit. a) projektu wystąpienia.
- Wykonano ewidencję budowli ochronnych i ukryć do doraźnego przygotowania dla miasta Zambrowa. Obejmuje ona pomieszczenia w podpiwniczeniach budynków. W oparciu o ewidencję UM Zambrowa oraz ewentualne dane z gmin należy opracować „Powiatową ewidencję budowli ochronnych” zgodnie zaleceniami zawartymi w piśmie Nr ZK-VII.646.4.2019.AP z 4 marca 2019 roku. Dowód - akta kontroli str. 49-50.

Zamierzenia szkoleniowe

W dniu 18.06.2020 roku zrealizowano trening Systemu Wykrywania Skażeń. W treningu uczestniczyło 10 członków drużyn wykrywania i alarmowania z gmin powiatu zambrowskiego oraz 2 członków Powiatowego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania w Zambrowie.

Innych planowanych przedsięwzięć szkoleniowych w 2020 roku z uwagi na pandemię COVID nie realizowano.

Kontrolujący ustalili, że na terenie powiatu zambrowskiego jest 1. czynny instruktor obrony cywilnej działający w UG Zambrów. Pani Danuta Karwowska posiada wymagane przygotowanie do prowadzenia spraw OC. Starosta i Wicestarosta nie odbyli szkolenia podstawowego z zakresu OC.

Kontrolujący stwierdzają, że realizowane przedsięwzięcia szkoleniowe były zgodnie z:

- wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 23 listopada 2012 r. w sprawie organizowania ćwiczeń obrony cywilnej (poradnikiem metodycznym przygotowania i prowadzenia ćwiczeń obrony cywilnej);
- wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 11 stycznia 2016 r. w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu obrony cywilnej.

Dowody dokumentacja dot. szkoleń jw. - akta kontroli str. 14-31.

Realizację zamierzeń organizacyjnych i szkoleniowych ocenia się pozytywnie mimo uchybień.

b) aktualizacja planów: obrony cywilnej oraz ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych powiatu zambrowskiego.

Plan obrony cywilnej powiatu zambrowskiego został wykonany i uzgodniony z Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w roku 2013. (Sprawa OR 5550.1.2013). W dokumencie zaktualizowano w roku 2019 następujące dokumenty: monitorowanie zagrożeń, siły i środki Szefa OC Powiatu, sieć alarmowania, opiekę medyczną i ratownictwo oraz wykaz instytucji państwowych przeznaczonych do wykonywania zadań OC wpisując w arkuszu aktualizacyjnym odpowiedni nr strony dokumentu. W roku 2020 nie dokonano aktualizacji. Powyższe ustalono na podstawie skanów wpisów w arkuszu aktualizacyjnym oraz kopii dokumentów aktualizowanych.

Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla powiatu zambrowskiego został wykonany w 2005 roku. Dokument został uzgodniony z Podlaskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz Dyrektorem Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego PUW z datą 8.07.2005 r. Na podstawie wpisów w arkuszu aktualizacji ustalono, że corocznie dokonywano przeglądu planu pod względem zgodności ze stanem faktycznym (nie wskazując czy po sprawdzeniu jest on zgodny ze stanem faktycznym). Pod lp. 13 z datą 12.07.2018 r. widnieje wpis „dostosowano plan do wzoru przesłanego przez WBiZK PUW, dokonano sporządzenia nowego planu od str. 3.”

W wyjaśnieniu przesłanym e-mailowo w dn. 29.06. insp. Czajkowska informuje, że dokonała tej aktualizacji, a plan dostosowano do wzoru przekazanego przez Woj. Urząd Ochrony Zabytków w 2013 r. i polegała na dopisaniu podstawy prawnej sporządzenia planu.

Dowody dot. aktualizacji planów j.w.– akta kontroli str. 32-48.

Całość zadania dot. planowania i realizacji zamierzeń organizacyjnych oraz szkoleń kontrolujący oceniają pozytywnie.

Ad.2. Organizacja i wyposażenie powiatowych formacji obrony cywilnej.

W powiecie zambrowskim utworzono powiatową formację Powiatowy Ośrodek Analizy Danych i Alarmowania (POADA) w Starostwie Powiatowym oraz zespół pobierania próbek (zpp) w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zambrowie. Utworzenie reguluje zarządzenie Nr 22/19 z dn. 1.07.2019 r. Starosty Zambrowskiego w sprawie tworzenia powiatowych formacji OC. Etat formacji ustalono w załączniku do ww. zarządzenia (dla POADA - 10 osób i zespołu pobierania próbek - 4 osoby) i jest on zgodny z zarządzeniem Nr 39/2016 Wojewody Podlaskiego z dnia 11.04.2016 r. w sprawie tworzenia formacji OC.

Obsadę formacji POADA stanowią osoby niebędące pracownikami Starostwa Powiatowego za wyjątkiem 1 osoby na stanowisku radiomechanika (Mioduszeński). Komendantem formacji POADA jest Pan Wasiulewski Krzysztof, Wiesław rocznik 1961. Kartę przydziału wręczono komendantowi 29.10.2006 r. Karty przydziału członkom POADA podpisał Starosta (dla 4 osób) w tym dla komendanta oraz Burmistrz Miasta Zambrowa (6 osób). Przydziały organizacyjno-mobilizacyjne nadane zostały w 2001 roku, a dla komendanta oraz na stanowisko radiomechanika (Mioduszeński) w 2006 roku. O zgodę na nadanie przydziałów dla osób z POADA wystąpiono do WKU Łomża w roku 2001 i 2006. Powyższe ustalono na podstawie wykazu sporządzonego przez insp. Karwowską i skanu odcinka B karty przydziału nr 195710 dla komendanta POADA oraz kopii wystąpień do WKU Łomża z roku 2001 i 2006.

Plan działania POADA został opracowany i zatwierdzony przez Starostę Zambrowskiego w 2019 r. teczka spraw OR 5552.2019 i nie wymaga aktualizacji. Formacja posiada na wyposażeniu sprzęt łączności (radiotelefony, oraz maski p/gaz typu wojskowego w ilości 10 kpl. 2 radiotelefony, odbiornik radiokomunikacyjny do nasłuchu sygnałów alarmowych) oraz umundurowanie w ilości 10 kpl.

Obsadę zespołu pobierania próbek stanowią pracownicy PISE w Zambrowie komendantem jest Pani Zaremba Agnieszka, rocznik 1982. Karty przydziału do formacji

podpisane przez Powiatowego Inspektora Sanitarno-Epidemiologicznego wręczono 30.06.2017r. (dla komendant), a dla pozostałych 3 osób nadane 29.05.2005 r. co ustalono na podstawie przekazanego wykazu i skanu odcinka B karty przydziału dla komendanta formacji. Wykonano Plan działania zespołu pobierania próbek w Zambrowie. Dokument został zatwierdzony przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego i uzgodniony ze Starostą Zambrowskim z datą 12.08.2012 roku. Przesłano z tego dokumentu kopię tabeli należności sprzętu, z której nie wynika czy wskazane ilości i rodzaje sprzętu są faktycznie w posiadaniu tej formacji oraz czy występują braki i w jakim asortymencie.

Kontrolujący oceniają organizację i wyposażenie POADA jako dobre. Natomiast formacja zespół pobierania próbek musi posiadać sprzęt w szczególności ochrony osobistej, oraz środki transportu.

Dokumentacja dot. formacji opisana wyżej stanowi akta kontroli str. 52-68.

Ad. 3. Wykonywanie uprawnień nadzorczych organu obrony cywilnej w stosunku do gmin z terenu powiatu, prowadzenie kontroli w tym zakresie oraz dokumentowanie tych działań.

Realizacja nadzoru Starosty Zambrowskiego w latach 2019 i 2020.

a) Planowanie zadań OC.

- Ustalono zadania do realizacji w zakresie obrony cywilnej dla szefów obrony cywilnej gmin w 2019 roku i 2020 przesyłając pismem Starosty zambrowskiego OR.5551.1.2019 z dn. 15.01.2019 Plan działania w dziedzinie obrony cywilnej powiatu w 2019 roku. Zadania do realizacji na rok 2020 ustalono w Wytycznych Starosty Zambrowskiego - Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Zambrowskiego z dnia 12 grudnia 2019 r. do działalności w dziedzinie OC w 2020 roku, które zostały przesłane do gmin pismem Starosty Zambrowskiego nr OR.5551.3.2019 z 13.12.2019 r. Zadania przekazano w wymaganych terminach. Uwzględniono ustalenia Szefa Obrony Cywilnej Województwa. Ustalono na podstawie kopii dokumentów.
- Dokonano uzgodnienia planów działania w zakresie obrony cywilnej wszystkich gmin powiatu zambrowskiego na 2019 oraz na rok 2020 r. w wymaganych terminach (aktualny termin opracowania rocznych planów działania na następny rok kalendarzowy upływa 20 grudnia roku poprzedzającego i wynika z wytycznych Szefa OC Kraju z 27 września 2019 r. w sprawie opracowywania rocznych i wieloletnich planów działania w zakresie OC.) Plany działania w dziedzinie obrony cywilnej gmin

były uzgadniane przez Starostę lub Wicestarostę. Uzgadnianie było poprzedzone wydaniem wytycznych Starosty opisanych wyżej. I. egz. planów działania są przechowywane w teczkach spraw OR.5551 „Opracowywanie i uzgadnianie planów działania OC” z roku 2019 i 2020. Dokonano sprawdzenia planów działania w zakresie zadań obrony cywilnej w roku 2020: UM Zambrów i UG Kołaki Kościelne. Analiza tych dokumentów potwierdza, że zostały one wykonane prawidłowo i zawierały zadania ustalone przez Starostę jako Szefa OC Powiatu. Ustalono na podstawie skanów stron tytułowych dokumentów oraz kopii planów działania gmin: Kołaki Kościelne i UM w Zambrowie na rok 2020.

- Starosta nie dokonywał uzgodnienia aktualizacji gminnych planów: obrony cywilnej i ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych ustalono na podstawie oświadczenia insp. Karwowskiej.

b) Sporządzenie oceny stanu przygotowań OC w gminach.

Zebrano dane do sporządzenia oceny stanu przygotowań obrony cywilnej za rok 2019 ze wszystkich gmin powiatu. Dokumenty zostały zatwierdzone przez szefów OC gmin. Oceny z gmin przesłano za pismem przewodnim, w załączniku płytka CD z danymi tej oceny. Oceny przesłano w wymaganym terminie. Obowiązek sporządzania tej oceny wynika z § 3 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz.U. Nr 96, poz. 850) i spoczywa na organach obrony cywilnej. Ustalono na podstawie oświadczenia oraz kopii pism przesyłających ocenę z 5. gmin powiatu.

- c) Nie zachodziła potrzeba uzgodnienia przez Starostę zmiany struktur gminnych formacji OC w dostosowaniu do Wytycznych Szefa OC Kraju z 3 marca 2014 w sprawie normatywów (...). Nadzór na tym przedsięwzięciu wykonano w roku 2016 - oświadczenie insp. Karwowskiej.

d) Prowadzenie kontroli realizacji OC w gminach.

W ramach uprawnień nadzorczych Starosty jako Szefa Obrony Cywilnej są planowane kontrole realizacji zadań OC w gminach, które są ujmowane w rocznych planach działania w zakresie OC.

W roku 2019 zaplanowano kontrolę realizacji zadań obrony cywilnej w UG Zambrów. Kontrolę przeprowadziła w dniu 27.05 2019 r. insp. Danuta Karwowska na podstawie upoważnienia (Nr OR.077.30.2019 z dn. 27.05. podpisanego przez Starostę) Przekazano kontrolującym kopie upoważnienia oraz protokołu z kontroli

przeprowadzonej w Urzędzie Gminy Zambrów w dn. 28.05.2019 r. Kontrola obejmowała następujące zagadnienia: aktualizację planu OC, a także gminnego planu zarządzania kryzysowego, organizację i dokumentację formacji OC, realizację zamierzeń organizacyjno-planistycznych w tym szkoleń i ćwiczeń, sporządzanie oceny oraz organizację i funkcjonowanie SWA, SWO. W protokole nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości. Problematyka kontroli jest zgodna z zapisami § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa OC Kraju, szefów obrony cywilnej, województw, powiatów i gmin. Kontrolujący nie wnoszą uwag do dokumentacji kontrolnej. Zaplanowano na II półrocze 2020 kontrolę realizacji zadań OC w UM Zambrów. Kontroli doraźnych w okresie objętym kontrolą nie prowadzono.

Problematykę nadzoru, prowadzenia i dokumentowania kontroli prowadzonych przez powiat kontrolujący oceniają pozytywnie.

Dokumentacja dot. nadzoru jw. - akta kontroli str. 69 – 103.

W związku z tym że nie stwierdzono istotnych uchybień i nieprawidłowości odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Bogusław Tomasz Maksim
Dyrektor Wydziału
Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego